Pautes de correcció

Literatura Catalana

SÈRIE 2

OPCIÓ A

Pregunta 1

- —La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - —Saber veure la importància del component irònic i humorístic en el *Tirant* i la manera com aquest distingeix l'obra de bona part de les novel·les del seu temps
 - —Saber destacar les característiques del "to nou" que presenta la novel·la (humor, realisme, etc.).
 - —Mirar que no se'n vagin per les branques parlant d'aspectes que no vénen al cas i dediquin després poca atenció—o gens—al tema que cal desenvolupar

—Guia de puntuació:

- —Un punt i mig per la bona argumentació de la resposta i la relació amb el context.
- —Un punt i mig per una bona exemplificació. Si no hi ha cap referència directa a la novel·la, es queden sense aquest punt i mig.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- —Saber explicar que Sagarra, escriptor culte i amb una poètica pròpia, tria unes determinades formes poètiques (bàsicament la cançó) provinents de la tradició oral i popular catalana per revitalitzar-les i donar-los dignitat literària.
- —Saber identificar alguns d'aquests elements neopopularistes. Per exemple: en la temàtica, una interpretació plàstica i sensorial del paisatge. Des del punt de vista formal, una gran llibertat d'estructura, l'ús de l'art menor, la potenciació de certs recursos com la repetició, el paral·lelisme, o la incorporació de fraseologia popular i l'adjectivació, efectista i sensual
- —Saber veure que, rere l'aparent senzillesa expressiva, s'amaguen unes composicions poètiques ben treballades, perfectes formalment i plenes de vida, ben adequades als propòsits literaris de l'escriptor.

—Guia de puntuació:

- —Un punt per saber identificar amb precisió alguns trets neopopularistes.
- —Un punt per saber argumentar la qualitat de la proposta literària de Sagarra més enllà del reduccionisme de l'etiqueta. Tant en un cas com en l'altre l'alumne/a ha de fer un esforç per passar de la descripció a la interpretació.

Pautes de correcció

Literatura Catalana

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

Tres punts per l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- —Saber veure que l'obra de Rusiñol recrea simbòlicament la irreversible marginalitat de l'artista en el marc d'una societat materialista, prosaica i grisa, que el rebutja.
- —Saber explicar que, per a Rusiñol, l'artista representa l'ésser privilegiat, amb un punt messiànic, que recerca constantment l'ideal. Per això, els artistes del circ personifiquen la Poesia i la llibertat en contrast amb la Prosa i l'immobilisme dels habitants del poble, els quals els acaben rebutjant.
- —Penalitzar-los si es desvien excessivament cap a una simple explicació de l'argument de l'obra de teatre.

Guia de puntuació:

- —Un punt i mig per la bona explicació de l'oposició entre els artistes i el poble.
- —Un punt i mig per l'anàlisi detallada dels motius que mouen a actuar els artistes segons Rusiñol.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

—Dos punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

Pautes de correcció

Literatura Catalana

OPCIÓ B

Pregunta 1

- —La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - —Saber identificar els dos punts de vista, oposats i alhora complementaris, que es combinen i se superposen en la novel·la: el de Don Joan i el de Don Toni.
 - —Saber analitzar que Don Joan és el narrador principal de la història, però que ell no parla tant d'ell mateix com sobretot de Don Toni, que és qui realment interessa en la novel·la.
 - —Saber adonar-se que hi ha un narrador, don Joan, que a més és un personatge de la novel·la, i també un narratari o destinatari, Miquel Gilabert

—Guia de puntuació:

- —Un punt i mig per la bona argumentació de la resposta, identificant bé els dos punts de vista.
- —Un punt i mig per qui, a més de l'anàlisi literària, aporti una bona exemplificació de la superposició dels dos punts de vista. Si no hi ha cap referència directa a la novel·la, es queden sense aquest punt i mig.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- —Saber veure que l'obra de Llull és una reflexió sobre el poder amb una finalitat didàctica i moral: transmetre dos dels valors socials per al manteniment de l'ordre feudal, com són l'honor i la lleialtat.
- —Saber esmentar alguna de les lliçons morals o polítiques que apareixen en la conclusió del llibre: que el govern d'un regne s'ha de cenyir a l'ordenació jeràrquica feudal, que la por i els pactes feudals garanteixen l'ordre social o com aconsellar els prínceps sobre el bon govern i evitar que s'envoltin de mals consellers.

—Guia de puntuació:

- —Un punt per la bona interpretació del caràcter simbòlic general de l'obra.
- —Un punt per saber identificar alguns dels elements que demostren les relacions de poder en l'ordre social. Tant en un cas com en l'altre l'alumne/a ha de fer un esforç per passar de la descripció a la interpretació.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pautes de correcció

Literatura Catalana

Pregunta 3

Tres punts per l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- —Saber veure que l'Oleguer, que és el protagonista principal de l'obra, és presentat com un ésser desarrelat del seu medi natural, un solitari alienat pel progrés, obsedit pels diners, que viu miserablement en indrets foscos i tancats. La seva mort tindrà lloc a la mina, precisament un lloc fosc i tancat.
- —En la descripció del personatge, el contacte amb la naturalesa justifica el seu caràcter i les seves reaccions, que ell és incapaç de racionalitzar. Per això, el narrador sotmet el personatge a un veritable procés d'animalització que culmina amb el caràcter brutal de l'última escena, quan el seu esquelet deformat s'identifica per l'armilla del notari.

—Guia de puntuació:

- —Un punt i mig per l'anàlisi interpretativa general del personatge i de la seva evolució.
- —Un punt i mig per l'anàlisi detallada dels elements descriptius que ajuden a caracteritzar el personatge des del punt de vista de la societat que l'envolta i que, en definitiva, el menysprea.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

—Dos punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

Pautes de correcció

Literatura Catalana

SÈRIE 5

OPCIÓ A

Pregunta 1

- —La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - —Saber destacar que, en el llibre de Sagarra, l'aparició del paisatge es produeix en el context d'una temàtica amorosa desolada i desenganyada, que troba refugi en la bellesa solitària del paisatge.
 - —Saber adonar-se de la subjectivitat essencial del llibre de Sagarra, amb unes composicions poètiques que recullen moments d'intimitat, de confidència de la veu poètica, en una mena de sentimentalisme líric que sembla desprendre's d'un amor melangiós i enyorat.

—Guia de puntuació:

- —Un punt i mig per una bona anàlisi de l'argumentació demanada.
- —Un punt i mig per una bona exemplificació de la resposta.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- —Saber analitzar que Don Joan és el narrador principal de la història, però que ell no parla tant d'ell mateix com sobretot de Don Toni, que és qui realment interessa en la novel·la.
- —Saber caracteritzar físicament i moralment el capellà de Bearn, que té uns trets diametralment oposats als del seu senyor (fortalesa física, feblesa moral, adscripció al món local, etc.).

—Guia de puntuació:

- —Un punt per l'anàlisi detallada de les oposicions entre els dos personatges.
- —Un punt per la interpretació de la figura de don Joan com a narrador.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pautes de correcció

Literatura Catalana

Pregunta 3

Tres punts per l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- —Saber veure que el llibre té una finalitat didàctica i moral en què els exemples apareixen com un discurs narratiu supeditat a la narració principal, el millor recurs narratiu per traduir la reflexió apologètica de l'autor.
- —Saber explicar que els exemples són breus històries divertides, contes edificants o anècdotes alliçonadores, amb autonomia formal però presents en el llibre en funció de la seva finalitat doctrinària.
- —Saber mostrar alguna de les lliçons morals o polítiques que es poden extreure de la lectura del fragment: que el govern d'un regne s'ha de cenyir a l'ordenació jeràrquica feudal, que la por i els pactes feudals garanteixen l'ordre social o que cal aconsellar els prínceps sobre el bon govern i evitar que s'envoltin de mals consellers.
- —Penalitzar-los si es desvien excessivament cap a una simple explicació de l'argument de la novel·la en detriment de la interpretació.

—Guia de puntuació:

- —Un punt i mig per l'anàlisi detallada de la caracterització narrativa del fragment..
- —Un punt i mig per saber esmentar, coma mínim, una de les lliçons morals o polítiques de la lectura del fragment.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

—Dos punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

Pautes de correcció

Literatura Catalana

OPCIÓ B

Pregunta 1

- —La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - —Saber emmarcar la novel·la d'Oller en el context de les tendències realistes i naturalistes de l'època, fonamentades en el positivisme filosòfic i una visió determinista del món. La novel·la ha de ser un document humà fonamentat en l'observació i l'anàlisi de les lleis de la conducta humana.
 - —Saber veure que, en el subtítol de l'obra, hi conflueixen la pretensió cientificista i la inclinació psicològica de la narrativa vuitcentista.
 - —Adonar-se també que la tendència al sentimentalisme i al moralisme d'arrel romàntica van impedir Oller de ser fidel del tot al realisme naturalista.
 - —Mirar que no se'n vagin per les branques parlant d'aspectes que no vénen al cas i dediquin després poca atenció—o gens—al tema que cal desenvolupar

—Guia de puntuació:

- —Un punt i mig per la bona argumentació de la resposta, demostrant una lectura acurada de l'obra.
- —Un punt i mig per una bona exemplificació. Si no hi ha cap referència directa a fragments llegits, es queden sense aquest punt i mig.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- —Saber destacar que la funció principal de la novel·la cavalleresca, que explica bàsicament les aventures d'un heroi que personifica els ideals cavallerescos, és sempre la de justificar i ennoblir el paper social privilegiat de què gaudia la cavalleria.
- —Saber veure que, contràriament a altres gèneres de l'època, la novel·la cavalleresca té la pretensió de reflectir una realitat social concreta, amb noms reals, tant de persones com de topònims, i que es preocupa sobretot per aconseguir un alt grau de versemblança.

—Guia de puntuació:

- —Un punt per una bona definició del terme.
- —Un punt més per una bona contextualització del gènere. Tant en un cas com en l'altre l'alumne/a ha de fer un esforç per passar de la descripció a la interpretació.

Pautes de correcció

Literatura Catalana

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

Tres punts per a l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir—si ho fa bé—els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:

- —Saber situar adequadament el fragment en el final de l'obra de Rusiñol, amb la marxa dels comediants, definitiva ruptura entre els artistes i una societat que no només no els comprèn sinó que els menysprea.
- —Saber veure que l'obra de Rusiñol recrea simbòlicament la irreversible marginalitat de l'artista en el marc d'una societat materialista, prosaica i grisa, que el rebutja.
- —Saber adonar-se que el personatge de Joanet, des de l'inici de l'obra, però sobretot després de conèixer Zaira, es planteja la possibilitat d'escapar de l'ensopiment d'una existència monòtona i grisa a la qual estarà fatalment lligat després de marxar els comediants.

—Guia de puntuació:

- —Un punt i mig per una bona contextualització del personatge que parla en el fragment.
- —Un punt i mig per una bona interpretació temàtica del final de l'obra.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

—Dos punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.

L'altre punt seria més pròpiament per la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

Pautes de correcció

Literatura Catalana

BAREM GRAMATICAL

Respecte al nivell de correcció lingüística i la possibilitat de poder abaixar fins a un punt la nota final:

- —Cal recordar, abans que res, que disposem d'aquesta possibilitat. En les caselles on s'indica la puntuació de cada pregunta cal afegir si restem un punt o mig punt per qüestions gramaticals.
- —Les errades poden ser de qualsevol tipus: ortografia, sintaxi, etc. Els problemes d'expressió, però que no siguin estrictament gramaticals, no els tindrem en compte ara sinó en l'avaluació de cada una de les preguntes.
- —Descomptarem un punt si en l'examen hi ha errades gramaticals greus i reiterades (b/v, h, frases sense cap mena de coherència gramatical, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació, etc.).
- —Descomptarem mig punt si hi ha algunes errades greus (quatre o cinc) o bé si hi ha errades reiterades però no tan greus (accents, dièresis, problemes de puntuació que són evidents però no fan mal als ulls, construccions dubtoses, determinats errors en l'ús del relatiu, errors amb els pronoms febles, etc.). Òbviament, descomptarem un punt si coincideixen ambdues coses: les quatre o cinc errades greus i les errades lleus reiterades.
- —No cal que descomptem res si s'escapa alguna errada greu—els lapsus s'han de perdonar—o algunes errades lleus no reiterades.

Cal tenir en compte també que en casos extraordinàriament extrems—aquells que no hi ha per on agafar-los i que gramaticalment són pràcticament incorregibles—es descomptaran dos punts.